

Novi Sad, 14. mart 2018.

Fondacija "Novi Sad 2021" na pisanje BIRN-a: Kultura je istina, a ne uvreda i obmana

Povodom niza netačnih i nepotpunih informacija koje je nevladina organizacija "BIRN" objavila u tekstu pod tendencioznim naslovom "Novi Sad 2021: Privatna prestonica kulture" (koji je već sam po sebi jedna uvredljiva i negativna kvalifikacija i kao takva nije novinarstvo već propaganda u tabloidnom maniru), Fondacija "Novi Sad 2021", želi da upozna javnost sa tačnim i potpunim informacijama. **U spornom, neistinitom tekstu kritikovan je celokupan rad Fondacije "Novi Sad 2021", sa jasnom namerom da se isti obezvredi i javnosti predstavi na krajnje neistinit način.**

BIRN izneo netačne finansijske podatke

Jedna od netačnih i nepotpunih informacija vezana je za rad Fondacije u oblasti finansija. Štaviše, BIRN je pokazao koliko ne razume način funkcionisanja svih Evropskih prestonica kulture. Najdugoročniji i najznačajniji EU projekat u kulturi, Evropska prestonica kulture, je titula koja je svim gradovima koji su je poneli, donela mnogobrojne benefite i prestiž. Samo u finansijskoj računici, na uloženi 1 evro, gradovima se vraćalo i do 15 evra. Zato je i Novi Sad, uz podršku građana, odlučio da investira u svoju budućnost.

Ovo BIRN ne razume ili ne želi da razume, pa ističe nešto što je već odavno poznato: da - dominiraju budžetska sredstva jer na tome insistira i Evropska komisija, koja je to i zvanično sugerisala posle ulaska u finale Novog Sada za titulu EPK.

Nestručnost i površnost u pristupu, a sve pod kapom „istraživačkog“ novinarstva, BIRN pokazuje kroz navođenje ukupnih investicionih suma sa kojima se Novi Sad predstavio i pobedio u Briselu. Što je još čudnije, svi ti podaci ne samo da su navedeni u pobedničkoj aplikaciji i dostupni javnosti na sajtu Fondacije, već su prezentovani u drugim medijima duže od godinu dana. Naime **nije tačno da je budžet projekta uvećan za 100 puta. Budžet projekta je potpuno isti kao u Aplikacionoj knjizi**, što potvrđuje i Odluka o finansiranju projekta (Službeni glasnik grada Novog Sada br.77/2016).

U nizu netačnih navođenja finansijskih podataka **izneti su nepotpuni i tendenciozni podaci u grafikonu** "Evropska prestonica kulture koštala je građane Novog Sada preko 400.000 evra u periodu 2011- 2016". **To su bile prethodne, neuspešne aktivnosti na osvajanju titule, i to tima koji je vodio kontraverzni Andrej Fajgelj**, pod čijim vodstvom je kandidatura Novog Sada zamrla, i samim tim nisu vezani za rad Fondacije „Novi Sad 2021 – evropska prestonica kulture“ koja je osnovana 5. januara 2017. godine, a koja je u centru kritika BIRN-a.

Birn osporava ulogu Exita koji je za Novi Sad izbio titulu Evropske prestonice kulture

Upravo u trenutku kada je kandidatura Novog Sada za Evropsku prestonicu kulture praktično ugašena, gradonačelnik Novog Sada poziva Exit da pomogne i oživi

kandidaturu, imajući u vidu njihovo uspešno vođenje kandidature za Omladinsku prestonicu Evrope. **I upravo je Exit, u naizgled izgubljenoj utakmici, stavio na raspolaganje sve svoje resurse i ljude da povedu kandidaturu**, a na čelo tog tima istaknuo upravo Nemanju Milenkovića, pod čijim vođstvom je ova titula nepunih godinu dana kasnije i osvojena!

Autor teksta, Natalija Jovanović, iz ličnog ugla i pod maskom istraživačkog novinarstva, praktično otkriva toplu vodu: da je sadašnji direktor Fondacije "Novi Sad 2021" Nemanja Milenković bio deo tima Exita, što je u javnosti savršeno dobro poznato. U tekstu se navodi i kao neko senzacionalno otkriće da se sve EXIT firme nalaze na istoj adresi, pritom pogrešno navedenoj u tekstu, i da sve u imenu nose istu reč - Exit. Umesto da to bude potvrda transparentnosti i javnosti rada, dolazi do krajnje zamene teza i autorka to predstavlja kao istraživačko novinarstvo, po istom principu kao što je otkrila da je Milenković radio u Exitu (iako to celokupna javnost u Novom Sadu zna itekako dobro, jer je Milenković i pre osvajanja titule, Exit godinama unazad uspešno predstavljao u javnosti i medijima).

Posle osvajanja titule, prevashodno zbog obima novih obaveza i zaduženja koje ga čekaju, Milenković napušta Exit i počinje da radi puno radno vreme na projektu dugom pet godina. Nakon što je pomogao da se titula osvoji uz svoje znanje, kontakte i ukupne ljudske resurse, Exit se legitimno i krajnje javno i transparentno javlja na tender koji za cilj ima angažman na promociji Novog Sada u celom svetu i privlačenju što većeg broja turista u Novi Sad.

I posle dve decenije konstatnih uspeha - ostvarenih miliona noćenja stranih i domaćih turista u Novom Sadu, neprojenih priznanja od najvećih svetskih medija i ogromnog doprinosa u promociji grada Novog Sada i Srbije, širom regiona, Evrope i cele planete - autoru teksta iz NVO "BIRN" je čudno i neobično da je upravo Exit ispunio sve uslove kao najbolja organizacija za traženi zadatak?! Čak i nakon što je kontaktirala druge ponuđače na istom tenderu, koji su takođe potvrdili da je Exit zaista najkompletnije rešenje s obzirom na dvodecenijsko iskustvo i kontakte u svakom delu sveta, i pored toga što je Exit odigrao ključnu ulogu u osvajanju titule evropske prestonice za svoj grad i taj uspeh dodao na listu drugih titula koje je doneo Novom Sadu, autorka teksta i dalje nalazi za shodno da diskredituje krajnje transparentan i zakonski izbor ponuđača, što u spornom tekstu potvrđuje i Nemanja Nenadić, iz organizacije "Transparentnost Srbija".

Iako se u svakom trenutku može videti na više javnih adresa na Internetu, želimo javnosti dodatno da pojasnimo ovu javnu nabavku. Ona je podeljena u više većih delova. Prvi se odnosi na promociju ukupno 24 događaja (koje je tražila Fondacija "Novi Sad 2021"), a za isti iznos od Exit-a dobila promociju više od 100 događaja! Drugi deo je namenjen za promotivne aktivnosti Evropske prestonice kulture u zemlji, a treći u inostranstvu, kako u zemljama regiona, tako i na odabranim tržištima širom sveta. Pun izveštaj o realizovanoj nabavci stići će u za to predviđenom roku, nakon što istekne period tražene aktivnosti, ali već sada je jasno da su **poslovi realizovani od strane Exita urađeni veoma uspešno i sa jasno proverljivim rezultatima - izrazitim povećanjem broja turista u Novom Sadu, i ono što je najvažnije - daleko ispod tržišnih cena!**

Upravo ovde dolazimo i do možda najvećeg paradoksa teksta BIRN-a, koji prvo optužuje kako je za pomenutu nabavku izdvojena prevelika suma, da bi kasnije

kontradiktorno u istom tekstu, nezavisni stručnjaci kontaktirani za izjavu, naveli da je potrebna daleko veća suma da bi se navedene aktivnosti realizovale.

Zanimljivo je i da je jedna od retkih istinitih tvrdnji u sportnom tekstu procena kontaktiranog marketinškog stručnjaka da oglas u britanskom listu "Daily Mail" košta preko 35000 funti. Međutim, Exit je koristeći svoje medijske veze u inostranstvu, izgrađene tokom dvodecenijskog uspešnog rada, isti oglas uspeo da rezerviše za desetostruko manji iznos, odnosno za manje od 4000 funti. To je samo još jedna u nizu potvrda Fondaciji "Novi Sad 2021", da se na javni konkurs javila najkvalifikovanija organizacija za traženi posao. Celokupan izveštaj promocije će potpuno transparentno biti predložen javnosti koja će imati priliku da vidi veoma merljiv uspeh navedenog rada.

Promena u pristupu donela merljivu dobit za gradski budžet

Ovakav pristup promociji aktivnosti Fondacije u prethodnih godinu dana, koliko organizuje novogodišnje dočeka sa akcentom na savremenoj kulturi, a ne jeftinoj zabavi i šundu, **Novom Sadu je doveo 195.054 turista i napravio porast od 11.8% u 2017. godini**, a broj stranih gostiju uvećan je za 12.5% koji su u strukturi ukupnog broja noćenja učestvovali sa 66%. **U januaru 2018. godine ostvareno je ukupno 22,6% više noćenja** u odnosu na januar prethodne godine, od čega je broj stranih gostiju uvećan za čak 17% u odnosu na 2017. godinu.

Ovo je rezultat dva novogodišnja dočeka kada je Fondacija bila zadužena za kreiranje umetničkog koncepta i programskog sadržaja, ali ne i za organizaciju, kako netačno u spornom tekstu navodi "Balkan Investigative Reporting Network - BIRN". Novi koncept, sa 150 izvođača unutar 48 umetničkih programa na isto toliko lokacija, pohvaljen je u celom regionu i prepoznat kao inovacija u pristupu, dok samo "BIRN" ocenjuje "da se nisu ni po čemu razlikovali od drugih u Srbiji"?! Molimo "BIRN – Balkansku mrežu za istraživačko izveštavanje" da nam pronađe sličan primer.

Program se meri kvalitetom i raznovrsnošću

Autor teksta dalje, daje krajnje subjektivnu ocenu da su to bila dva „najvažnija kulturna dešavanja“ u organizaciji Fondacije "Novi Sad 2021", očigledno vrednujući kulturu kroz broj posetilaca. Fondacija ih ne smatra najvažnijim, već kulturne događaje razvrstava po sadržaju, kvalitetu, raznolikosti i inovativnom pristupu koji zadovoljava potrebe naših sugrađana, ali i kriterijume Panela eksperata Evropske Komisije. Za Fondaciju su podjednako bitni i započeti projekti razmene umetnika radi afirmacije i sticanja iskustva, Platforma PULS: Sinergija – predstavljanje teataru na manjinskim jezicima, Međunarodna konferencija manjinskih medija i edukacija novinara manjinskih redakcija; "KAT" konferencija usmerena ka razvoju feminizma, organizacija volonterske mreže u Novom Sadu, "NEO" - neklasičan projekat predstavljanja klasične muzike, te mnogi drugi koji čine tek mali procenat od ukupnog broja projekata koji će se realizovati tokom 2021. godine.

Evropska komisija je pohvalila i podržala rad Fondacije

Sve ove napore prepoznala je i Evropska Komisija, koja je javno pohvalila rad Fondacije "Novi Sad 2021", što je prenela i većina medija u novembru 2017. godine. Konstacijom da je Panel nezavisnih eksperata kritikovao rad Fondacije, "BIRN" je netačno interpretirao rad Fondacije, ali i mišljenje samih panelista.

Da podsetimo i pojasnimo: ne postoje kritike panelista EU komisije, već njihove smernice i uputstva za dalji razvoj i rad svih evropskih prestonica kulture, pa i Novog Sada. Na osnovu njih je, posle ulaska u finale, naš grad osvojio ovu prestižnu titulu. Čak i posle toga, panelisti su uputili 60 preporuka u oktobru 2016. godine, da bi se godinu dana kasnije broj preporuka sveo na samo 12. Time je rad Fondacije "Novi Sad 2021" i ocenjen kao uspešan.

Neosporan kredibilitet umetničkog direktora

Pokušaj diskreditovanja imena i dela umetničkog direktora Jovana Trkulje kojeg je iznedrila nezavisna kulturna scena Novog Sada i koji je priznat širom Evrope, počiva opet na ličnim ocenama. Panelisti su pozdravili izbor programskog i umetničkog direktora koji je imenovan 1. oktobra 2017. godine, i uputili preporuku i molbu da im se do kraja marta 2018. dostavi dalja razrada umetničkog koncepta, što će Fondacija "Novi Sad 2021" i učiniti.

Birn izvrtanjem činjenica osporio putovanja čelnika Fondacije

Autor je u tekstu osporio i potrošene iznose za putovanja, iako se najveći deo njih odnosi na prethodni tim koji je vodio kandidaturu pod vođstvom Andreja Fajgelja, a ne na Fondaciju "Novi Sad 2021". Kada je sadašnji direktor Fondacije preuzeo proces kandidature u oktobru 2015. godine, u **tih godinu dana koliko je imao vremena da kandidaturu vrati iz mrtvih, samo jednom je putovao - i to u Brisel odakle je Novom Sadu doneo titulu Evropske prestonice kulture!**

Već tada, kao indirektna posledica pobede, realizovano je ulaganje vlade Republike Srbije u rekonstrukciju podgrađa Petrovaradinske tvrđave u vrednosti od 100 miliona dinara. Jedna godina rada tima pod vođstvom Nemanje Milenkovića, kroz minimalna ulaganja u odnosu na bilo koju drugu EPK u procesu kandidature, donela je ulaganje u Novi Sad koje grad ne pamti godinama u nazad.

Rad Fondacije će uvek biti javan i potpuno transparentan

Fondacija će i u narednom periodu, kao i do sada, javnosti prezentovati samo tačne i istinite podatke, koji će uvek biti dostupni svim građanima Novog Sada i drugim zainteresovanim licima. **Zbog svih neistina koje je iznela nevladina organizacija „BIRN - Balkanska mreža za istraživačko izveštavanje“ pravni tim Fondacije "Novi Sad 2021" će razmotriti pokretanje sudskih postupaka i traženje odštete za nesitinit, zlonameran i tendenciozan tekst koji je naneo tešku povredu ugleda niza ličnosti i institucija.**